

Nielsen-Oscarsson Fastigheter AB

► **Hults höjd**

Artskyddsutredning fågelfauna

Uppdragsnr.: 1085466-09 Revision: 1.1 Datum: 2023-10-13

Hults höjd

Artskyddsutredning fågelfauna

Uppdragsnr.: 1085466-09 Revision: 1.1

Uppdragsgivare: Nielsen-Oscarsson Fastigheter AB
Uppdragsgivarens kontaktperson: Anders Oscarsson
Konsult: Norconsult AB, Borgmästaregränd 3, 553 21 Jönköping
Uppdragsledare: Adam Västerås
Teknikansvarig: Fredrik Litsgård
Granskning: Björn Tengelin

Revision	Datum	Beskrivning	Upprättat	Granskat	Godkänt
1	2023-09-25	Utkast för granskning	Fredrik Litsgård		
1	2023-09-28	Slutversion för granskning hos beställare	Fredrik Litsgård	Björn Tengelin	
1.1	2023-10-13	Slutversion med föreslagna justeringar	Fredrik Litsgård	Björn Tengelin	

Detta dokument är framtaget av Norconsult AB som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

► Summering

Inom ramen för utredningar av naturvärden inför de aktuella bebyggelseplanerna av Hults höjd har ett antal utredningar av förekommande naturvärden genomförts. Utredningar omfattar både skrivbordsstudier av den allmänna fågelfaunan dels fältinventeringar av naturvärden och häckande fågelfauna.

Resultatet av fågelinventeringen konstaterade att det inom och i anslutning till planområdet förekommer revir av tre arter som potentiellt kan aktivera förbud enligt §4 Artskyddsförordningen. Det gäller arterna mindre hackspett *Dendrocopus minor*^{NT}, entita *Poecile palustris*^{NT} samt talltita *Poecile montanus*^{NT}.

Vid genomgång av de tre arterna konstateras att projektet i dess nuvarande utformning och med nu tillgängligt underlagsmaterial kan förväntas aktivera förbud enligt §4 artskyddsförordningen för samtliga tre fågelarter. Förbud aktiveras dels genom fysiskt påverkan på livsmiljöer kopplat till att det, när denna artskyddsutredning skrivs, inte är känt om tillräcklig area ekologiskt funktionella livsmiljöer kommer finnas kvar efter exploateringen. Dels föreligger risk för otillåten störning på de tre arterna under häckningstid. Det föreligger därmed dels behov av att komplettera kunskapsunderlaget genom en kartering av ekologiskt funktionella livsmiljöer för arterna mindre hackspett och entita. Dessutom föreligger ett behov av att begränsa störningseffekter på de tre arterna, särskilt under häckningstid.

Mindre hackspett håller revir som överlappar med planområdet och en betydande del av reviret kan komma att försvinna vid genomförande av projektet. Det saknas kunskap om förekomst av ekologiskt funktionella habitat för arten i närområdet och detta leder till att påverkansbedömningen utgår från försiktighetsprincipen. Om det kan säkerställas att tillräcklig areal med funktionella livsmiljöer finns kvar i närområdet kan risken för negativ påverkan genom habitatförlust eventuellt avskrivas eller i annat fall hanteras genom olika former av habitatförbättrande åtgärder inom reviret.

Entita håller revir på två platser inom utredningsområdet, varav ett revir kommer att påverkas i betydande omfattning då ett delområde i situationsplanen kommer att ta hela reviret i anspråk. Entita är mycket lokaltrögen och lever hela livet i det revir den först häckade i. Det saknas kunskap om revirets exakta utbredning och tillgången på ekologiskt funktionella habitat i närområdet, varför påverkansbedömningen utgår från försiktighetsprincipen. Om reviret kan avgränsas tydligare kan en mera konkret påverkansbedömning från projektet göras. Genom att kartlägga förekomsten av lämpliga habitat för arten kan projektet tydliggöra om det föreligger möjlighet för entite-reviret att anpassas och ta nya ytor i anspråk när mindre delar av reviret exploateras. Därmed kan risken för negativ påverkan genom habitatförlust eventuellt avskrivas eller i annat fall hanteras genom olika former av habitatförbättrande åtgärder inom reviret.

Talltita håller revir i de norra delarna av utredningsområdet, vilket delvis överlappar med situationsplanens byggnationsförslag. Talltita har relativt stora revir och har dessutom goda möjligheter att vid behov justera revirets omfattning om delar av reviret förlorar i ekologiskt värde. Därmed bedöms risken för negativ påverkan genom habitatförlust som liten för talltita.

För samtliga tre arter föreligger en risk för negativ påverkan genom störningseffekter från bullrande arbeten, särskilt kopplat till de inledande vegetationsröjningarna och markberedande åtgärderna. För entita gäller denna risk för hela året medan för mindre hackspett och talltita är risken kopplad till häckningstiden och närområdet till boplatsen.

Norconsult gör bedömningen att projektet i nuvarande utformning kan komma att aktivera förbud enligt §4 artskyddsförordningen och att projektet därmed behöver komplettera kunskapsunderlaget samt genomföra ett antal skyddsåtgärder för att visa hur man avser att undvika att aktivera detta förbud.

► Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Uppdragets syfte	4
1.2	Bakgrund och områdesbeskrivning	4
1.3	Lagstiftning om fågelfaunan	6
2	Metod och avgränsning	9
3	Artskyddsutredning	10
3.1	Sortering av arter inför bedömning	10
3.2	Mindre hackspett	10
3.2.1	Ekologi	10
3.2.2	Generellt om hot och negativ påverkan	10
3.2.3	Lokal population	11
3.2.4	Påverkan från projekt och bedömning om förbud	12
3.2.5	Förslag till anpassningar och skyddsåtgärder	13
3.2.6	Eventuellt ytterligare utredningsbehov	13
3.3	Entita	14
3.3.1	Ekologi	14
3.3.2	Generellt om hot och negativ påverkan	14
3.3.3	Lokal population	15
3.3.4	Påverkan från projekt och bedömning om förbud	16
3.3.5	Förslag till anpassningar och skyddsåtgärder	16
3.3.6	Eventuellt utredningsbehov	17
3.4	Talltita	18
3.4.1	Ekologi	18
3.4.2	Generellt om hot och negativ påverkan	18
3.4.3	Lokal population	19
3.4.4	Påverkan från projekt och bedömning om förbud	20
3.4.5	Förslag till anpassningar och skyddsåtgärder	20
3.4.6	Eventuellt utredningsbehov	21
4	Referenser	22

1 Inledning

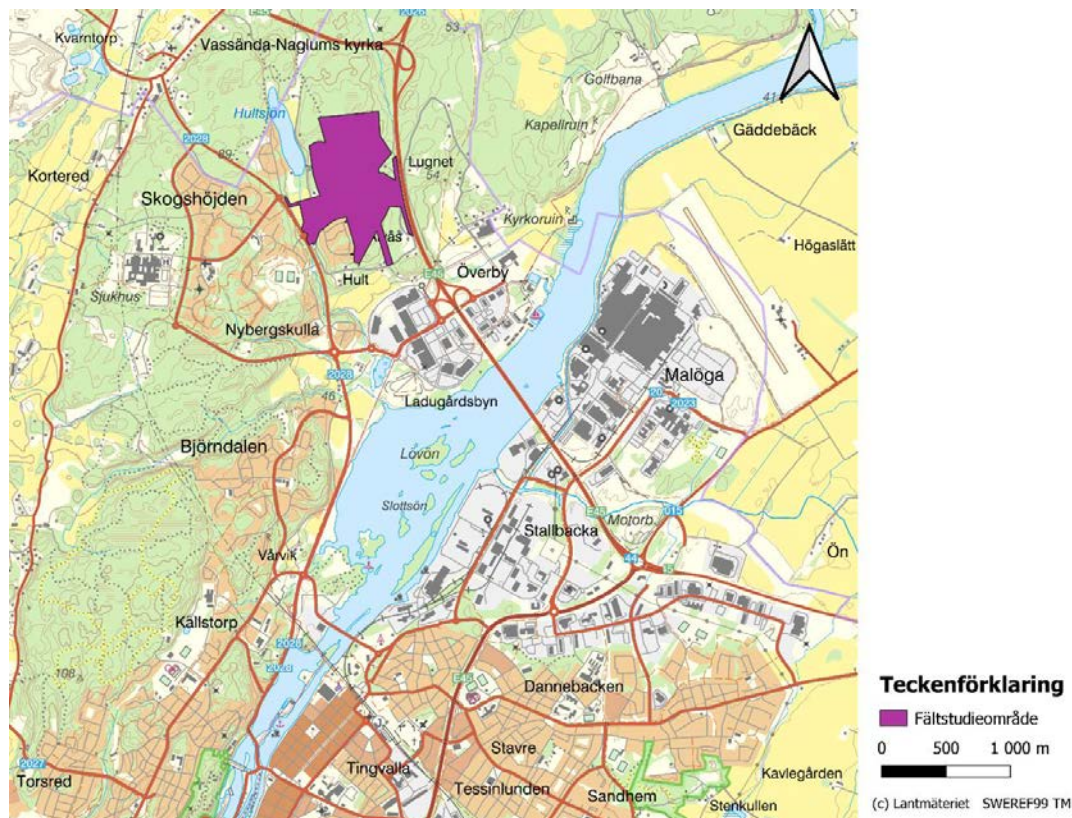
1.1 Uppdragets syfte

Föreliggande dokument utgör en artskyddsutredning baserad på den fågelinventering vid Hults höjd i Trollhättan, som genomfördes av Norconsult AB under sommaren år 2023 (Arveström, 2023), på uppdrag av Nielsen Oscarsson Fastigheter AB. Utredningen av fågelfauna och tillhörande artskyddsutredning upprättas inför byggnation av ett nytt bostadsområde.

Förekomsten av revir för tre av de fågelarter som konstaterats inom det inventerade planområdet kan potentiellt innebära att projektet aktiverar förbud enligt §4 Artskyddsförordningen. Föreliggande artskyddsutredning belyser i vilken mån projektet förväntas innebära risk för negativ påverkan på fågelarter och avgränsar risken för att förbud utlöses. Dokumentet ger även ledning i hur projektet kan anpassa sin utformning och förslag till skyddsåtgärder för att undvika att förbud aktiveras. Artskyddsutredningen är upprättad av Fredrik Litsgård, Norconsult AB.

1.2 Bakgrund och områdesbeskrivning

Trollhättans kommun avser att låta exploatera ett detaljplanlagt skogsområde i norra delen av Trollhättans stad, Hults höjd, som ett nytt bostadsområde, se översiktskarta i Figur 1. Detaljplaneområdet omfattar ca 58 hektar naturmark som huvudsakligen utgörs av produktionsbarrskog. Det aktuella området har varit aktuellt för utbyggnad några gånger tidigare men aldrig realiserats. Nuvarande bebyggelseförslag omfattar en blandning av 1-2-planshus och enstaka högre hus samt ett antal gröna stråk och kilar genom området.

Figur 1: Översiktskarta över Trollhättan med markerat detaljplaneområde inom vilket fågelinventeringen är genomförd.

Hults höjd

Artskyddsutredning fågelfauna
Uppdragsnr.: 1085466-09 Revision: 1.1

Området vid Hults höjd består främst av triviala barrskogsmiljöer, påverkade av skogsbruksåtgärder. Högre naturvärden finns dock, främst av naturvärdesklass 4 (vissa naturvärden) och ett objekt bedömdes hysa värden enligt naturvärdesklass 3 (påtagliga naturvärden) vid en naturvärdesinventering över aktuellt område (Norconsult AB, 2021). Det gäller en grandominerad barrskog med relativt lång kontinuitet belägen i södra delen av området. I norra delen av det område som inventerats med avseende på fåglar finns dessutom äldre hållmarkstallskog med höga naturvärden. Dessa ingick inte i den genomförda naturvärdesinventeringen och ligger utanför planerad exploatering. I västra delen av inventeringsområdet ligger den mindre sjön Hultsjön, även den belägen utanför exploateringsområdet. Ett större hygge finns i de centrala delarna av området. Området har trots den stora påverkan från skogsbruk flera kvarstående bestånd med relativt lång skoglig kontinuitet.

Under häckningssäsongen 2023 genomfördes en linjekartering av områdets fågelfauna, vilken presenteras i en separat rapport (Arveström, 2023). Rapporten konstaterar att Hults höjd hyser en för området förväntad fågelfauna med en blandning av framför allt allmänt förekommande häckfågelarter samt enstaka mindre vanligt förekommande. Av de 58 arter som noterades som potentiellt häckande i området bedöms tre av arterna innebära att risk för förbud enligt §4 Artskyddsförordningen aktiveras till följd av att arterna är särskilt känsliga för förlust av livsmiljöer i deras revir och/eller hemområden.

Figur 2: Illustrationsplan över planerad byggnation i Hults höjd, daterad 2023-06-09

1.3 Lagstiftning om fågelfaunan

Den svenska lagstiftningen om artskydd återfinns i Artskyddsförordningen. Sedan artskyddsförordningen uppdaterades 1 oktober 2022 återfinns lagstiftning som rör fåglar i §4. Alla Sveriges vilt förekommande fågelarter är fridlysta, fridlysningen gäller även deras ägg och bon. I fråga om jakt ska i stället bestämmelserna i jaktlagstiftningen tillämpas. Syftet med en artskyddsutredning är att bedöma om det föreligger risk för att förbud enligt 4 § Artskyddsförordningen aktiveras, se Figur 3.

Fridlysning av fåglar

4 § Det är förbjudet att

1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar,
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon,
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfostringsperiod, om inte störningen saknar betydelse för att
 - a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller
 - b) återupprätta populationen till den nivån.

Förbudet gäller inte jakt efter fåglar. I fråga om sådan jakt finns bestämmelser med motsvarande innebörd i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905). Förordning (2022:928).

Figur 3: Sedan 1 oktober 2022 har 4 § Artskyddsförordningen denna utformning, där fåglar hanteras i en egen paragraf separat från övriga organismgrupper.

I fråga om tillstånd i samband med exploateringar är det vanligen endast §4, punkt 4, samt i förekommande fall punkt 2 i artskyddsförordningen som är aktuell för prövning. Termen störning inkluderar i det här fallet även negativ påverkan på livsmiljö. Exempel på omständigheter som kan tala för att populationsnivån inte kan anses vara tillfredsställande är att den aktuella fågelarten är nationellt rödlistad, uppvisar en regional eller lokal ej gynnsam bevarandestatus, finns upptagen på Fågeldirektivets bilaga 1 eller att populationen har genomgått en konstaterad kraftig minskning över tid. Det övriga situationer gäller dessutom att störningen och framför allt konsekvensen av störningen inte får vara av sådan grad att den aktiverar förbud.

Två centrala begrepp vad gäller artskydd är "gynnsam bevarandestatus" (GYBS) respektive "kontinuerlig ekologisk funktion" (KEF). GYBS syftar på att arten skall uppvisa en långsiktigt gynnsam populationsutveckling så att risken för att arten över tid inte skall försvinna från den svenska faunan. En art som inte uppvisar en långsiktigt hållbar gynnsam bevarandestatus uppfyller i typiska fall kriterierna för att tas upp på den svenska rödlistan. Den svenska rödlistan gör en bedömning på nationell nivå men ur artskyddsperspektiv skall GYBS bedömas på regional eller lokal nivå och vissa arter som inte är rödlistade på nationell nivå kan ha icke gynnsam bevarandestatus på lokal nivå.

KEF syftar på att upprätthålla möjligheten för en art att fortsätta förekomma i den lokala miljön under och efter projektets genomförande. Ett typiskt exempel kan vara att en exploatering tar ett habitat i anspråk, som är kritiskt för de ekologiska kraven för att en art skall kunna fortsätta förekomma i området. Det kan gälla ett värdefullt habitat som förekommer i begränsad omfattning i området, eller att mängden habitat i ett område

minskar så att ett undre gränsvärde för en arts habitatkrav inte längre uppfylls, se till exempel den så kallade tjäderdomen från 2018 (Mark och Miljööverdomstolen, 2018).

Den svenska rödlistan grupperar arterna i enlighet med internationella kriterier i ett system med sex kategorier för olika grad av risk för nationellt utdöende: Nationellt utdöd (RE), Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU), Nära hotad (NT), Livskraftig (LC) och kunskapsbrist (DD). De fyra kategorierna RE, CR, EN och VU kallas gemensamt för "hotade" och här återfinns arter som inte uppnår gynnsam bevarandestatus och de olika kategorierna motsvarar risken för utdöende ur den svenska floran eller faunan. I kategorin NT återfinns arter som inte helt uppfyller kriterierna för att kategoriseras i någon av hot-kategorierna men som samtidigt inte bedöms ha en långsiktig gynnsam bevarandestatus.

Om förbud enligt 4 § Artskyddsförordningen av något skäl aktiveras skall skadelindringshierarkin följas. Skadelindringshierarkin innebär att man i första hand skall undvika åtgärder eller verksamheter som aktiverar förbud. Om det inte är möjligt skall projektet vidta skyddsåtgärder för att undvika att aktivera förbud. Om det inte är möjligt att undvika förbud genom skyddsåtgärder kan projektet söka dispens. Dispens från Artskyddsförordningen regleras i §14, se Figur 4.

14 § Länsstyrelsen får i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 4-5 och 7 §§ som avser länet eller en del av länet.

En dispens får ges endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,
 2. dispensen inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, och
 3. dispensen behövs
 - a) för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter,
 - b) för att undvika allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom,
 - c) av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse,
 - d) för forsknings- eller utbildningsändamål,
 - e) för återinplantering eller återinförsel av arten,
 - f) för den uppfödning av en djurart eller den artificiella förökning av en växtart som krävs för återinplantering eller återinförsel enligt e, eller
 - g) för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i liten omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar i en liten mängd.
- Förordning (2022:928).

Figur 4: Dispensreglerna som återfinns i 14 § Artskyddsförordningen. För att kunna söka dispens behöver projektet uppfylla tre kriterier.

Byggnationsprojekt riskerar att påverka fågelfauna negativt genom huvudsakligen två aspekter. Dels genom risken för habitatförlust eller habitatförsämring, dels genom risken för störningseffekter från bostadsområdet. Dessutom uppstår en tillfällig störningspåverkan under byggperioden.

En av de mest betydande orsakerna till att djurarter i Sverige inte uppnår gynnsam bevarandestatus är minskande areal lämpligt habitat. Habitatförlust är både knutet till minskande areal av lågintensivt brukad jordbruksmark och minskande areal funktionellt skogshabitat. Kopplat till det aktuella exploateringsprojektet är risken för negativ påverkan framför allt knuten till omvandling av funktionella skogshabitat till park- och -

Hults höjd

Artskyddsutredning fågelfauna

Uppdragsnr.: 1085466-09 Revision: 1.1

trädgårdsmiljöer samt bostäder. Självklart kommer exploateringen leda till att nya typer av habitat tillskapas som kommer att nyttjas av andra fågelarter, men förutsättningarna för de ursprungliga fågelarterna i området riskerar att försämrans genom projektet. Risken för negativ påverkan från störningseffekter är framför allt knutet till häckningsplatser och häckningsperioden och särskilt för ett fåtal arter som är särskilt störningskänsliga. Projektet behöver presentera en bedömning av om någon av de fågelarter som förekommer i området riskerar negativ påverkan på den lokala populationen. Alltså om projektet motverkar möjligheten att upprätthålla populationen på en tillfredställande nivå enligt formuleringen i §4 Artskyddsförordningen.

2 Metod och avgränsning

Artskyddsutredningen grundar sig i första hand på den fågelinventering som utförts i området (Arveström, 2023). Inventeringen genomfördes som en linjetaxering med fyra besök under april – juni.

Påverkansbedömning på de arter som noterats under inventeringen har gjorts med stöd av uppgifter från flera källor, till exempel används artvisa utsökningar i Artportalen, information om respektive art från Artfakta.se, uppgifter från boken "Fåglarna i Sverige – antal och förekomst" (Ottosson, 2012) samt eventuellt annan relevant information som kommer utredningen till dels.

Artskyddsutredningen har granskat samtliga arter som noterats vid inventeringen. Artlistan med de noterade arterna sorterades i ett antal steg för att avgöra vilka arter som inte riskerar negativ påverkan i sådan omfattning att förbud enligt §4 artskyddsförordningen kan aktiveras respektive arter där risk för sådan negativ påverkan från projektet inte kan uteslutas och därmed skall utredas närmare i en artskyddsutredning. Exempel på kriterier som ingår är om arten bedöms häcka i området eller ej, om arten är naturvårdsintressant (rödlistad, Fågeldirektivet bilaga 1 eller minskat nationellt med >50% sedan 1998). Vidare granskades uppgifter om regional populationsstorlek, om arten är beroende av värden inom planområdet, om arten är känd för att vara särskilt störningskänslig, om området är av betydelse för artens lokala population och långsiktiga fortlevnad i landskapet, om tillräcklig mängd habitat för arten förväntas förekomma under och efter exploateringen och om projektet kan innebära påverkan på KEF för arten i närområdet.

3 Artskyddsutredning

3.1 Sortering av arter inför bedömning

Fågelinventeringen noterade 58 fågelarter som bedöms vara lokalt häckande fåglar. Efter granskning enligt utredningens kriterier, se bilaga 1, framkom att tre arter kräver närmare utredning för att klargöra om förbud enligt §4 artskyddsförordningen aktiveras eller ej. Det gäller arterna mindre hackspett, entita och talltita, samtliga nationellt rödlistade i kategorin NT.

3.2 Mindre hackspett

3.2.1 Ekologi

Informationen är hämtad från framför allt artfaktabladet för mindre hackspett (Artdatabanken SLU, 2023).

Mindre hackspett är en liten hackspett som är knuten till lövskog och blandskogar med hög andel löv. Arten är rödlistan i kategorin Nära hotad (NT) då kvaliteten på artens livsmiljöer försämras och antalet reproduktiva individer minskat konsekvent under många år.

För att tillgodose tillgången på livsmiljöer för mindre hackspett är särskilt stående och liggande död ved, lövsumpskogar och gamla lövträd, i södra Sverige särskilt ädellövträd, viktiga strukturer i livsmiljön som tillgodoser både födosökmiljö och boplatSMiljö. I vissa områden har noterats att bladvass och även grändungar utgör värdefulla habitat i reviren under vintern. Arten livnär sig på insekter, framför allt larver från vedlevande skalbaggar, fjärilslarver, bladlöss, myror, flugor och dagsländor. Arten hackar ut ett nytt bohål i ett dött lövträd varje år och tillgången till boträd bedöms inte vara en betydande begränsande faktor. Arten är mycket revirtrogen och blir vanligen kvar hela livet i det revir den först häckade i. Ett revir omfattar ca 100 ha, men ökar i storlek i relation till hur uppsplittrad lövskogen i reviret är. Studier har visat att ett nedre gränsvärde för tillgången på lämpliga habitat är att det inom en yta av 200 ha behöver finnas minst 40 ha lämpliga habitat. Mindre hackspett lägger omkring sex ägg, i mitten av maj. I revir med dålig förekomst av föda (främst långhorningslarver) under tidig vår kan äggläggning utebli även om ett nytt bohål hackats ut. Ruvningstiden är cirka 11 dygn. Ungarna flyger vanligen ut i slutet av juni och matas av föräldrarna under åtminstone ett par veckor. Framgångsrika häckningar brukar resultera i 4–5 flygga ungar.

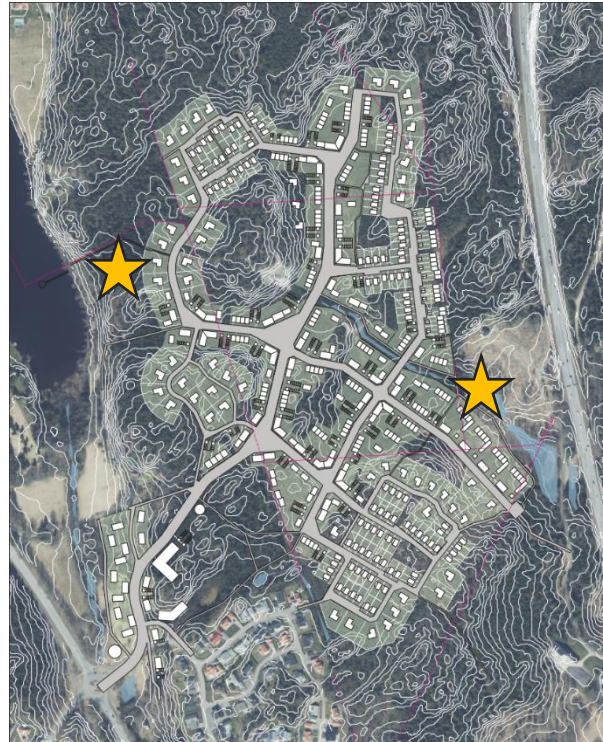
3.2.2 Generellt om hot och negativ påverkan

Mindre hackspett missgynnas av gallring i löv och blandskogar, om lövträd tas bort. Vidare så missgynnas arten starkt genom avverkning av äldre lövträd, omföring av lövträdslundar och blandskogsbestånd till barrskog samt genom dränering och avverkning av al- och björkkärr. Mindre hackspetten missgynnas även starkt av sådan landskapsvård som innebär röjning eller gallring av täta strandskogar, alkärr samt borttagande av murkna träd och grenar. Nedhuggning av äldre hagmarksbjörkar och alar är också negativt. Omhamling av gamla lindar är starkt negativt eftersom de ofta utgör de värdefullaste träden för födosök.

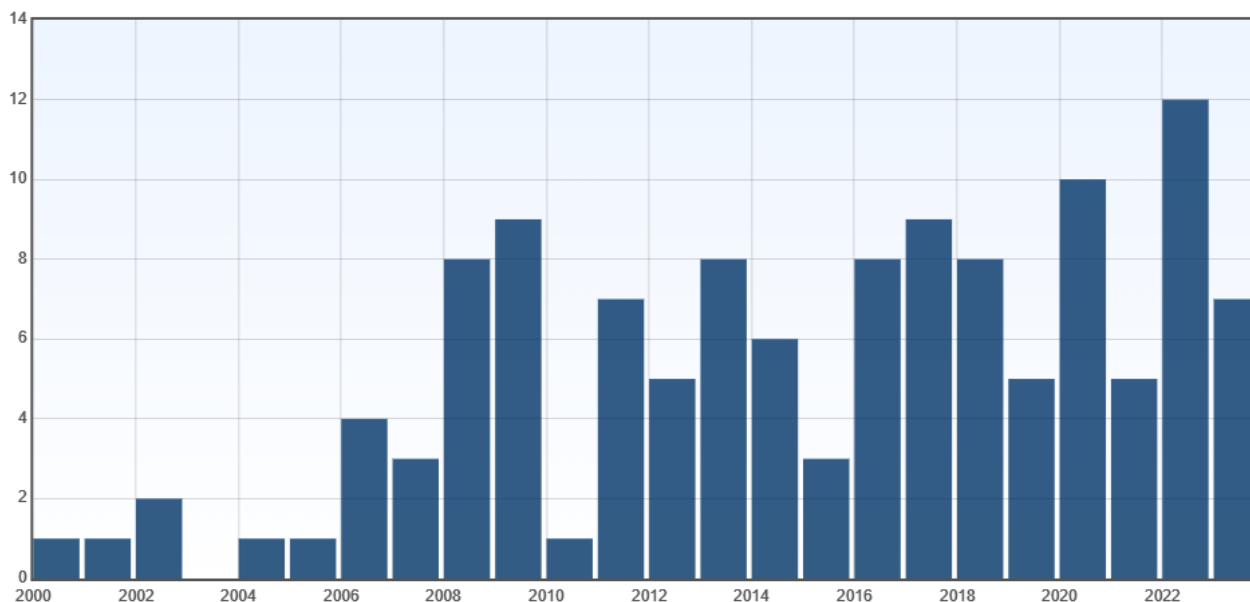
3.2.3 Lokal population

Inventeringen har noterat förekomst av mindre hackspett på två platser inom inventeringsområdet omkring 550 meter från varandra, se figur 5. Norconsults bedömning är att det rimligen gäller observationer av fåglar inom ett och samma revir. Observationerna gäller ropande fåglar och individerna har därmed inte kunnat köns eller individbestämmas men antas vara könsmogna individer i ett lokalt revir av mindre hackspett. Inventerarens bedömning är att området idag förefaller uppfylla de behov som ett produktivt revir av mindre hackspett kräver.

Sett ur ett mer övergripande perspektiv förekommer mindre hackspett med ett antal rapporter i Artportalen, filtrerat på Trollhättans kommun och månaderna april, maj och juni. Antalet observationer har långsamt ökat sedan början av 2000-talet från 1 – 2 rapporter årligen under 2000-2005 till 12 rapporter (av 11 revir) 2022, se figur 6. Rapporterna om mindre hackspett under häckningstid är glesst spridda i kommunen med en tydlig koncentration av rapporter i Trollhättans stad och stadsnära naturområden som omger Trollhättan. Att tolka rapporterna i Artportalen är förknippat med flera osäkerhetsfaktorer och felkällor, en betydande felkälla är i vilken grad områdets fågelskådare är aktiva och rapporterar in sina observationer till Artportalen. Det är troligt att rapporterna i Artportalen indikerar en mycket liten men stabil eller till och med ökande population av mindre hackspett i kommunen.

Figur 5: Aktuell situationsplan med observationer av mindre hackspett markerade

Figur 6: Graf över antalet rapporterade fynd av mindre hackspett i Trollhättans kommun under månaderna april, maj och juni under perioden 2000 - 2023

3.2.4 Påverkan från projekt och bedömning om förbud

Sett ur ett ornitologiskt perspektiv kommer genomförandet av projektet Hults höjd att innebära en betydande förändring av det aktuella planområdet. Det som idag är naturmark, påverkad av produktionsskogsbruk men som också innehåller områden med äldre skog och flera områden med större inslag av lövskog, kommer att omformas till bostadsområde. Mindre hackspett har vid inventeringen noterats ropa i östra respektive västra delen av det ca 58 ha stora planområdet, vilket därför antas omfatta upp till ca hälften av reviret.

Givet att det i nuläget saknas detaljerade utredningar om förekomsten av värdefulla habitat för mindre hackspett som omfattar planområdet och angränsande områden kommer påverkansbedömningen att utgå ifrån försiktighetsprincipen. Illustrationen över den planerade byggnationen (se Figur 2) anger att hela området mellan de båda platser där mindre hackspett noterades kommer att bebyggas. Områdets naturliga avvattning med små bäckar och rörligt markvatten kommer att påverkas och sammantaget förväntas omfattande förändringar i den mindre hackspettens livsmiljöer. Givet att antalet inrapporterade revir i kommunen förefaller vara långsamt ökande och under 2022 uppgick dessa till 11 revir i hela kommunen, är artens population i kommunen sannolikt under långsam tillväxt. Men det låga antalet revir innebär att än så länge är populationen känslig för negativ påverkan, framför allt påverkan i form av habitatförlust i befintliga revir. Det kan därmed inte uteslutas att projektet innebär sådan negativ påverkan i form av långsiktig förlust av ekologiskt funktionella habitat att konsekvensen blir att det lokala reviret av mindre hackspett försvinner. Givet att kommunen endast hyser ett mycket begränsat antal revir av arten innebär denna påverkan ett eventuellt försvårande att upprätthålla den lokala och regionala populationen på en tillfredställande nivå ur ett ekologiskt perspektiv.

Projektet förväntas inte innebära någon risk för förhöjd dödlighet eller långsiktiga störningseffekter på arten mindre hackspett från bostadsområdet Hults höjd. Mera tillfälliga störningseffekter kan förväntas i närområdet till det pågående byggnationsarbetet i till exempel samband med markberedning och andra arbeten som genererar störande buller. Dessa tillfälliga störningar innebär risk för att förbud aktiveras om de sker under häckningstid.

Norconsult bedömer att projektet i sin nuvarande utformning kan komma att aktivera förbud både kopplat till negativ påverkan på livsmiljön för mindre hackspett samt genom tillfälliga störningseffekter på häckande mindre hackspett.

3.2.5 Förslag till anpassningar och skyddsåtgärder

I enlighet med skadelindringshierarkin skall projektet i första hand se över möjligheterna att undvika skador på naturvärden, i andra hand genomföra skyddsåtgärder för att undvika att aktivera förbud. Om projektet uppfyller kraven för dispens är denna möjlighet aktuell först efter att de två första stegen genomförts.

Projektet bör anpassas så att ekologiskt funktionella livsmiljöer för mindre hackspett inte exploateras utan arten kan fortsätta leva i sitt revir vid Hults höjd under och efter byggnationen av bostadsområdet. Barrskog och blandskog med en lövandel som understiger ca 35% kan tas i anspråk utan risk för negativ påverkan på mindre hackspett. Den viktigaste aspekten att beakta är att säkerställa att minst 40 ha ekologiskt funktionella habitat med höga värden för arten finns kvar inom ett ca 200 ha stort område.

Arbete som genererar störande buller, framför allt vegetationsröjning och markberedning, bör begränsas under artens häckningsperiod, så att pågående häckning inte påverkas negativt. Ett gränsvärde om ljudnivå för störande buller vid miljöer för mindre hackspett bör bestämmas. Norconsult föreslår att sätta gränsvärdet till ett medelvärde om 50 dBA/h (Helldin, 2013).

3.2.6 Eventuellt ytterligare utredningsbehov

3.2.6.1 Ekologiskt funktionella habitat

För att kunna göra en ny bedömning av projektets tillåtlighet i förhållande till mindre hackspett behöver en habitatnätverksanalys i GIS-miljö, med fördel i kombination med ett fältbesök som konkret kan avgränsa de områden som genom fjärranalysen identifierats inom planområdet. Syftet är att belysa hur stor areal lämpliga habitat för mindre hackspett som förekommer och om projektet innebär risk för att ett arealtillgängligt habitat för arten minskar under gränsvärdet för att bära ett revir. Underlaget kan sedan användas för planering av eventuella åtgärder för att gynna mindre hackspetten.

3.2.6.2 Störningseffekter

Om projektet önskar undvika tidsbegränsning av kraftigt bullrande markarbeten behöver aktiv boplats för mindre hackspetten det aktuella året identifieras. Under häckningstid ska störningseffekter på den aktiva häckningen undvikas, förslagsvis genom att medelljudvolym/timme (dBA_{Eq1h}) inte överstiger 50 dBA (Helldin, 2013). För att säkerställa detta behöver dels en bullerutredning för de mest bullrande arbetsredskapen upprättas, dels behöver den aktiva boplatsen alternativt ett tydligt boplatsområde det aktuella året identifieras. Mindre hackspett hackar vanligen ut ett nytt bohål varje år.

3.3 Entita

3.3.1 Ekologi

Informationen är hämtad från framför allt artfaktabladet för entita (Artdatabanken, SLU, 2023).

Entita är en liten tätting i gruppen mesar. Arten förs till släktet Poecile som i Sverige även inkluderar arterna talltita och lappmes (Poecile cinctus). Entita häckar i naturliga hål och saknar möjlighet att hacka ut ett eget hål. Arten är därför beroende av förekomsten av naturliga hål och förekomst av andra arter som skapar hål i lämplig storlek, till exempel mindre hackspett är positivt. Entitan konkurrerar med andra mesar om förekommande bohål och då den är relativt liten blir den vanligen undanträngd och får använda hål av sämre kvalitet med högre risk för predation. Häckning inleds relativt tidigt, ofta redan i början av april, när sista ägget är lagt ruvar honan i ca 13 dagar. Ungarna lämnar boet när de är ca 19 dagar gamla. Ungarna matas av föräldrarna under ca 12 dagar och kort efter det blir de självständiga och lämnar föräldrarnas revir.

Entita har ett mycket stabilt revirsystem, det revirhävande paret försvarar reviret under hela året. Reviret är förhållandevis stort jämfört med andra mesar och omfattar vanligen 4 – 5 ha. Under hösten etableras normalt grupperingar av ungfåglar vilka utvecklas till vinterflockar i de befintliga reviren, men det revirhållande paret som kärna i flocken. Vinterflocken har en strikt hierarki som avgörs av både kön, individens ålder samt när individen anslöt till vinterflocken. Artens ekologi får som effekt att spridningsförmågan är mycket begränsad, i genomsnitt etablerar sig en individ endast 800 – 1000 meter från uppväxtreviret.

Entita förekommer framför allt i södra Sverige och saknas i stort sett norr om Dalälven och förekommer inte alls på Gotland. Arten är knuten till lövskog och blandskog och föredrar ek- och hasseldominerade skogar och dungar. Likaså är fuktiga skogar med alkärr och videsnår gynnsamma miljöer för arten, alltså en habitatpreferens som på många sätt överlappar med mindre hackspett. Artens begränsade spridningsmöjlighet, habitatpreferens och att den är beroende av naturliga hål för häckning i kombination med generell fragmentering av det funktionella skogslandskapet, tros vara en del av förklaringen till att arten inte uppnår gynnsam bevarandestatus. Olika skattningsmodeller ger olika bedömning av populationsutveckling under de senaste 10 åren, från förhållandevis stabil population till en minskning om 54 %. Mest troliga skattning indikerar en populationsminskning om 15 %.

3.3.2 Generellt om hot och negativ påverkan

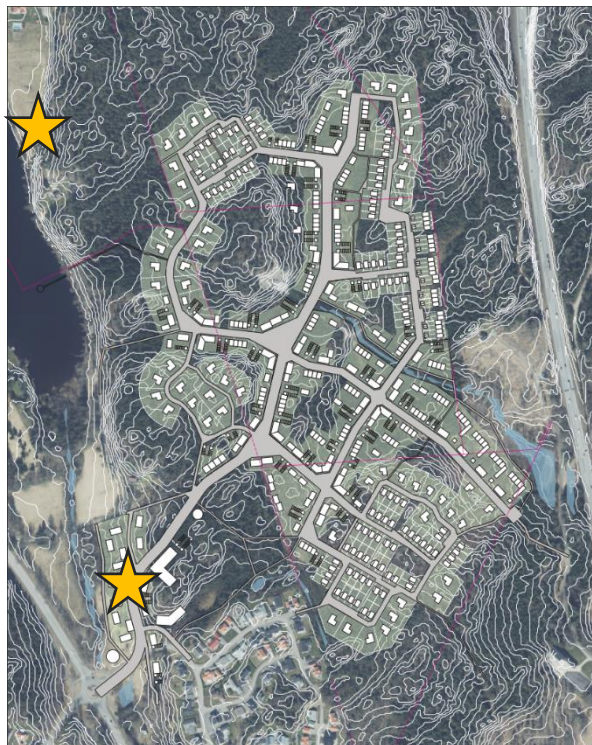
Den svenska populationen av entita har sina högsta tätheter i trakter med god förekomst av brutet landskap med en småskalig variation av skogsdungar och hagar med inslag av stora gamla ekar. I stora delar av landet har denna typ av landskap försvunnit under de senaste 20 åren, vilket bedöms vara en trolig orsak till att populationen minskat. Arten är mycket ortstrogen och har låg spridningspotential vilket innebär att den är sårbar när landskapet fragmenteras i allt mindre isolerade öar med lämpliga habitat. Detta är en effekt av ett konventionellt och effektivt trakthyggesbruk. Utöver habitatförsämring och förlust av ekologiskt funktionella livsmiljöer har arten sannolikt påverkats av en ökad konkurrens om bohål. Dels har områden med gamla, hålrika träd försvunnit från många områden till följd av intensivt skogsbruk och exploateringsprojekt, dels har antalet blåmesar ökat. Arten blåmes är dominant över entita när det gäller att välja bohål och den ökande tätheten av blåmesar kan sannolikt innebära att entitan får svårare att hitta naturliga hål att häcka i.

3.3.3 Lokal population

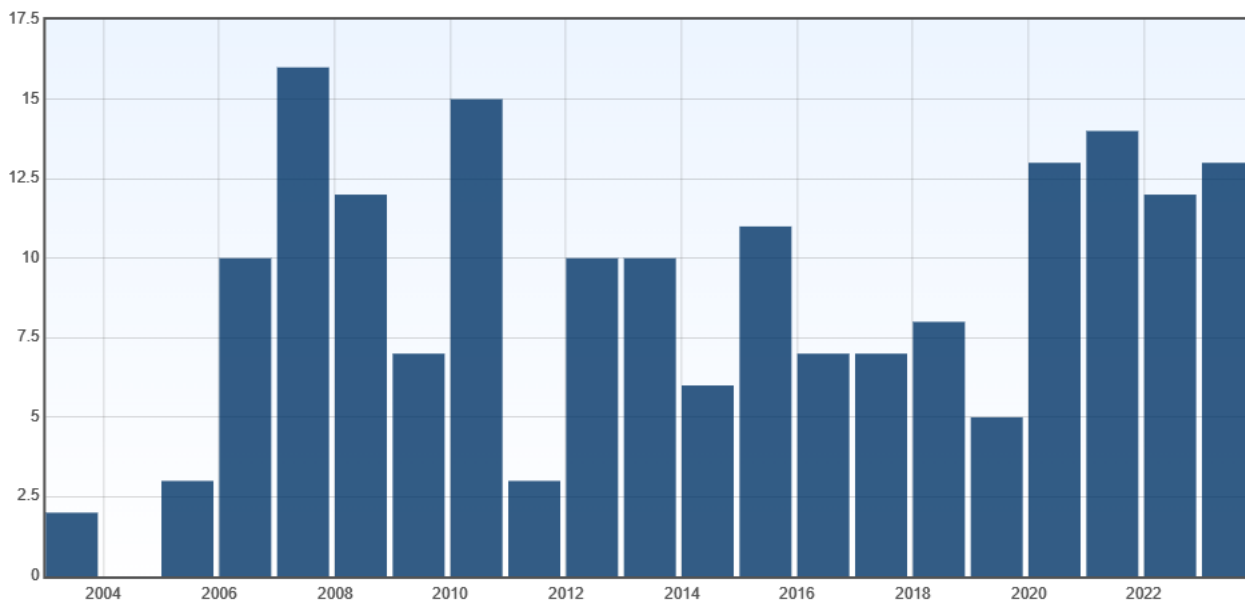
Inventeringen har lokaliserat två revir av entita inom det inventerade området. Det ena reviret är beläget utanför planområdet, nära Hultsjön norr om gården Solliden och det andra reviret är beläget inom planområdet just söder om Hultsjötorps gård. Reviren är belägna mer än 700 meter från varandra och bedöms med säkerhet vara 2 separata revir.

Sett ur ett mera övergripande perspektiv förekommer entita med en förhållandevis stabil population i Trollhättans kommun under april och maj (häckningstid) enligt inrapporterade fynd i Artportalen. Sedan år 2006 har närmast årligen rapporterats mellan 7-16 fynd under förväntad häckningstid, se figur 8. Under 2023 har rapporterats 13 fynd fördelat på 11 lokaler, vilket tolkas som minst 11 revir inom kommunen. Det bör dock noteras att två av dessa revir har rapporterats inom ramen för projektets fågelinventering och inte har rapporterats av någon annan observatör. De rapporterade fynden av entita har en tydlig västlig utbredning, där samtliga fynd ligger väster om en tänkt nord-sydlig linje mellan sjöarna Hultsjön och Vanderydsvattnet. Denna västliga fördelning är fortsatt tydlig även om man tittar på rapporter från flera år, med endast en handfull rapporter öster om den tänkta linjen, belägna i ett område i anslutning till Vanderydsvattnet och vid Skäremossen. Om detta beror av en verklig västlig utbredning av arten inom kommunen eller om det återspeglar aktivitet av fågelskådare som rapporterar sina observationer till Artportalen är dock oklart.

Att tolka rapporterna i Artportalen är förknippat med flera osäkerhetsfaktorer och felkällor, en betydande felkälla är i vilken grad områdets fågelskådare är aktiva och rapporterar in sina observationer till Artportalen. Norconsults bedömning är att det inrapporterade underlaget sannolikt kan tolkas som en indikation om att populationen av entita i Trollhättans kommun över tid är förhållandevis stabil men med relativt stora mellanårsvariationer.

Figur 7: Aktuell situationsplan med observationer (revir) av entita markerade

Figur 8: Graf över antalet rapporterade fynd av entita i Trollhättans kommun under månaderna april och maj under perioden 2000 - 2023

3.3.4 Påverkan från projekt och bedömning om förbud

Sett ur ett ornitologiskt perspektiv kommer projektet Hults höjd att innebära en betydande förändring av det aktuella planområdet. Det som idag är naturmark, påverkad av produktionsskogsbruk men som innehåller områden med äldre skog och flera områden med större inslag av lövskog, kommer att omformas till bostadsområde. Ur entitans perspektiv kan det noteras att det södra av de två identifierade reviren kommer att försvinna till följd av nuvarande situationsplan, se Figur 7. Det aktuella reviret utgör ett av totalt 11 inrapporterade revir i kommunen 2011, vilket skulle motsvara en påverkan på 9 % av den kända häckande populationen i kommunen.

Det aktuella reviret skulle påverkas dels genom direkt habitatförlust där de ekologiska förutsättningarna för att bära ett revir försämras och sannolikt få som konsekvens att reviret försvinner. Om reviret skulle klara att anpassa sig till den förändrade livsmiljön uppstår potentiellt betydande störningseffekter från inledande arbeten, som vegetationsröjning och andra markberedande åtgärder. Denna störningseffekt kan potentiellt innebära att det revirhållande paret och tillhörande vinterflock inte kan nyttja de kvarvarande delarna av reviret och då överger området vilket får som konsekvens att kontinuerlig ekologisk funktion bryts. De långsiktiga störningseffekterna från bostadsområdet på ett eventuellt kvarvarande revir bedöms bli begränsade utan nämnbar risk för långsiktig negativ effekt på ett revir av entita.

Norconsult gör därmed bedömningen att projektet kan komma att aktivera förbud enligt §4 Artskyddsförordningen och att man behöver se över möjligheten till anpassningar och skyddsåtgärder för att undvika att aktivera detta förbud.

3.3.5 Förslag till anpassningar och skyddsåtgärder

I enlighet med skadelindringshierarkin skall projektet i första hand se över möjligheterna att undvika skador på naturvärden, i andra hand genomföra skyddsåtgärder för att undvika att aktivera förbud. Om projektet uppfyller kraven för dispens är denna möjlighet aktuell först efter att de två första stegen genomförts.

Projektet bör anpassas så att ekologiskt funktionella livsmiljöer för entita inte exploateras utan arten kan fortsätta leva i sitt revir söder om Hultsjötorp under och efter byggnationen av Hults höjd. Goda habitat och biotoper för entita, till exempel lövdominerad skog, sumpskog och trädklädda hagmarksmiljöer, föreslås att sparas i sådan omfattning att minst 5 ha funktionellt habitat finns tillgängligt i direkt anslutning till den plats där reviret noterats. Arbete som genererar störande buller bör begränsas så att ett medelvärde om 50 dBA/timme inte överskrids inom ca 200 meter från den plats där reviret noterats, så att kontinuerlig ekologisk funktion för reviret inte påverkas negativt.

I det fal projektet väljer att skapa nya biotoper dröjer det ett antal år innan dessa habitat uppnår fullgod ekologisk funktion. Uppsättning av fågelholkar för mesar kan vara en metod att under en övergångsperiod säkerställa tillgång till bohål innan naturliga bohål uppstått i den nya miljön.

3.3.6 Eventuellt utredningsbehov

Projektet behöver utreda förekomsten av lämpliga, ekologiskt funktionella habitat för entita inom och i nära anslutning till planområdet. Syftet är att belysa om entitan fortsatt har god tillgång på lämpliga, ekologiskt funktionella miljöer och därmed kan förväntas fortsätta nyttja närområdet som revir eller om projektet innebär att tillgången på funktionella habitat minskar i betydande grad. Denna utredning bör både genomföras över ett område som omfattar planområdet med angränsande områden, dels göras på lokal detaljerad skala vid det aktuella reviret. Dessutom bör det aktuella reviret karteras in så att revirets nuvarande utbredning blir känd.

3.4 Talltita

3.4.1 Ekologi

Informationen är hämtad från framför allt artfaktabladet för talltita (Artdatabanken, SLU, 2023).

Talltita är en liten tätting i gruppen mesar. Den ingår i släktet *Poecile* tillsammans med arterna entita och lappmes. Talltita är en typisk art för större sammanhängande barrskogar och nyttjar både tallskogar, granskogar och blandskogar. Arten kräver en någorlunda naturligt strukturerad skogsmiljö, med flerskiktad karaktär som skapas av till exempel riklig underväxt av granar, björkar och buskar. Särskilt viktigt är tillgång på murknande högstubbar då talltitan gärna hackar ut sitt eget bohål. Arten påträffas ofta i kanten av solexponerade och fuktiga skogspartier, gärna intill skogskärr eller i kantskogen mot myrmarker, dock är reviret alltid i anslutning till sammanhängande barrskogsområden. Talltitans revir är förhållandevis stora, mellan 10 – 20 ha beroende på de ingående habitatens kvalitet. Arten förekommer i hela landet förutom Gotland. Arten har minskat kraftigt sedan 1970-talet och i stora delar av södra Sverige förekommer arten numera med låga tätheter och fragmenterade populationer.

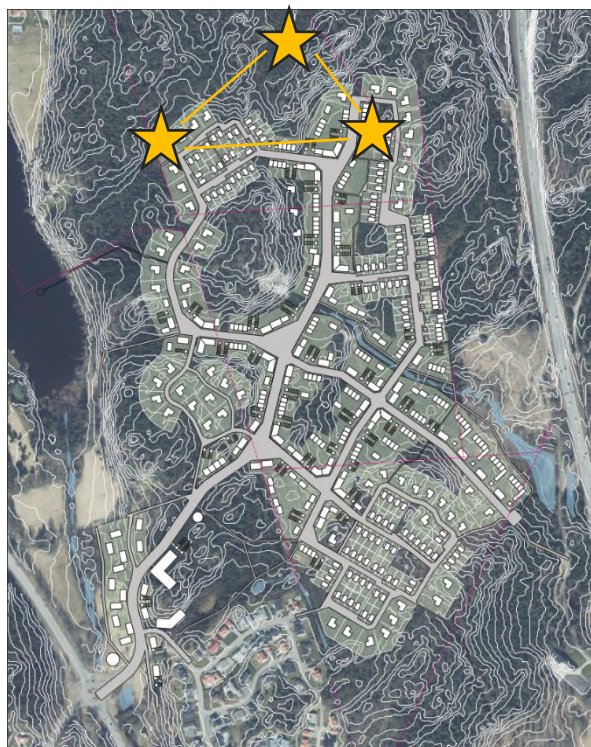
3.4.2 Generellt om hot och negativ påverkan

Talltita missgynnas när mer flerskiktad naturlig skog avverkas och ersätts med ensartade produktionsskogar. Ett betydande problem är bristen på död ved i form av stående klena och murkna högstubbar som utgör boplats. Fragmentering av skogsmiljöer, med en allt högre andel konventionellt brukad produktionsskog missgynnar talltitan som en effekt av artens stora arealkrav. Om revir påverkas av betydande kalavverkning överges normalt reviret.

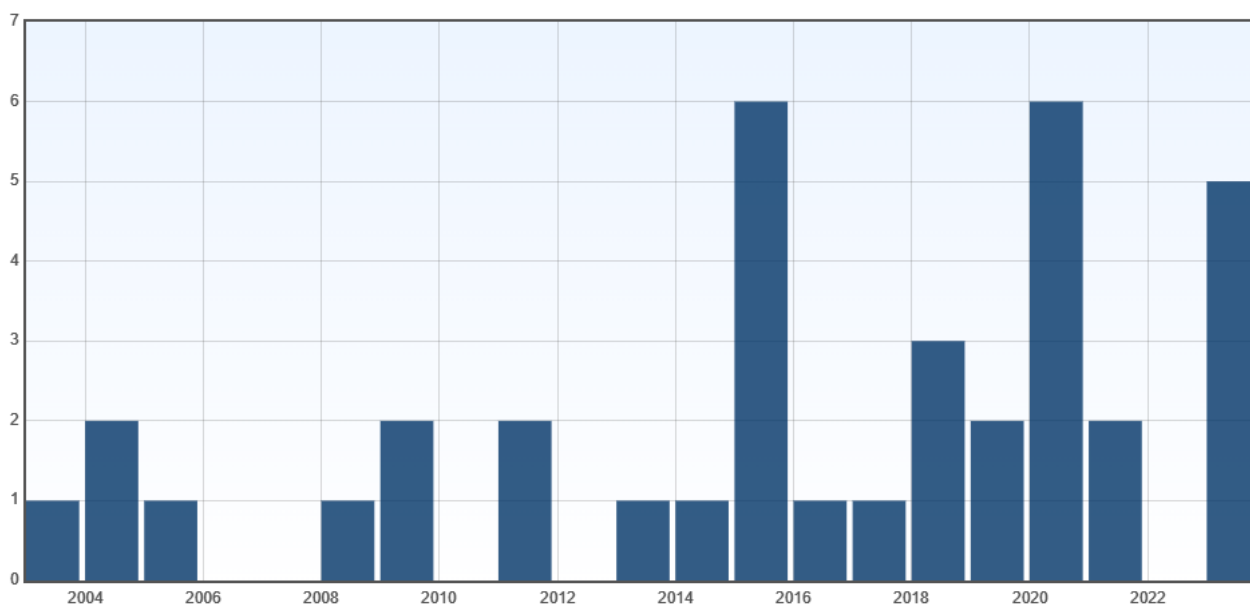
3.4.3 Lokal population

Inventeringen har lokaliserat ett revir i den norra delen av inventeringsområdet, se Figur 9. I figuren har de tre observationerna av talltita markerats men dessa observationer bedöms härröra från samma revir. För att förtydliga detta i kartbilden har linjer dragits mellan observationspunkterna. Norr om planområdet förekommer större sammanhängande barrskogsmiljöer som bedöms vara lämpliga som livsmiljö för talltitan och reviret bedöms i huvudsak breda ut sig norr om planområdet.

Sett ur ett mera övergripande perspektiv förekommer talltita med en liten population i Trollhättans kommun. En utsökning av inrapporterade fynd från artportalen, filtrerat på Trollhättans kommun och månaderna april och maj visar följande resultat, se Figur 10. Många år rapporteras endast ett till två fynd av arten i kommunen med toppnoteringar om upp till sex inrapporterade fynd. Vid närmare granskning av rapporterna från år med många fynd framkommer att flera av fynden gäller rapporter från samma revir. År 2015 rapporterades sex fynd av talltita från fem revir, år 2020 rapporteras sex fynd från fem revir. Dock härrör inte rapporterna från samma revir under de olika åren utan det är en stor skillnad i revirens läge mellan åren.

Figur 9: Aktuell situationsplan med observationer av talltita markerade. De tre observationerna bedöms härröra från samma revir.

Figur 10: Graf över antalet rapporterade fynd av talltita i Trollhättans kommun under månaderna april och maj under perioden 2000 – 2023.

År 2022 rapporterades inte något fynd av talltita och år 2023 rapporterades fem fynd från totalt två revir. Fyra av de rapporterade fynden från 2023 härrör från den genomförda inventeringen vid Hults höjd och ytterligare ett revir har rapporterats öster om samhället Sjuntorp.

Att tolka rapporterna i Artportalen är knutet med flera osäkerhetsfaktorer och felkällor, en betydande felkälla är i vilken grad områdets fågelskådare är aktiva och rapporterar in sina observationer till Artportalen. Norconsults bedömning, efter att ha diskuterat förekomsten av talltita med fågelskådare i Trollhättan, är att det inrapporterade underlaget stämmer överens med verkligheten. Alltså att arten är mycket sparsamt förekommande i kommunen. Det bör samtidigt noteras att arten typiskt håller revir i biotoper som inte brukar besökas av fågelskådare under perioden april och maj, varför det totala antalet revir i kommunen troligen är högre än det antal som framkommer genom de inrapporterade fynden i Artportalen.

3.4.4 Påverkan från projekt och bedömning om förbud

Sett ur ett ornitologiskt perspektiv kommer projektet Hults höjd att innebära en betydande förändring av det aktuella planområdet. En idag relativt sammanhängande barrskogsmiljö som delvis är påverkad skogsbruk omformas till bostadsmiljöer och livsmiljöer för de fåglar som är knutna till skog försvinner. Inventeringen har noterat talltita i anslutning till planområdets norra delar, se Figur 9. Baserat på inventerarens kommentarer att lämpliga miljöer för talltita breder ut sig norr om planområdet men att miljön inom planområdet är mindre lämplig för arten, gör Norconsult bedömningen att den aktuella situationsplanen endast överlappar med begränsade delar av talltitans revir. Ett typiskt revir för talltita omfattar >20 ha, vilket motsvarar en tänkt cirkel med en diameter om ca 500 meter. Situationsplanen når uppskattningsvis ca 100 – 150 meter in i talltitans revir. Då lämpliga miljöer för talltitan finns kvar norr om planområdet förväntas inte habitatförlust till följd av projektet utgöra någon betydande negativ påverkan på det aktuella reviret. Talltitan är förhållandevis anpassningsbar till miljöförändringar och en påverkan på begränsade delar av revirets södra delar förväntas innebära att arten anpassar reviret utbredning något mot norr.

Röjning av skog och markberedningsarbeten tillhör typiskt sett de moment som genererar betydande störningseffekter på fågellivet. Röjning och markberedning kan förväntas innebära otillåten störning på häckande talltita om arten går till häckning i anslutning till planerat arbetsområde. Det kan inte uteslutas att en sådan störning innebär negativa konsekvenser för häckningsframgången det aktuella året. Då talltita har en mycket liten population i kommunen med endast några få revir kan det förväntas att en sådan konsekvens får negativa effekter på möjligheten att upprätthålla populationen på en tillfredställande nivå ur ett ekologiskt perspektiv.

Norconsult gör därmed bedömningen att risken för störningseffekter på häckande talltita innebär att det föreligger ett risk för att förbud enligt §4 artskyddsförordningen aktiveras. Projektet behöver därmed se över möjligheten till anpassningar och/eller skyddsåtgärder för att undvika att aktivera detta förbud.

3.4.5 Förslag till anpassningar och skyddsåtgärder

I enlighet med skadelindringshierarkin skall projektet i första hand se över möjligheterna att undvika skador på naturvärden, i andra hand genomföra skyddsåtgärder för att undvika att aktivera förbud. Om projektet uppfyller kraven för dispens är denna möjlighet aktuell först efter att de två första stegen genomförts.

För att undvika ovan nämnda förbud för negativ påverkan på häckande talltita kan projektet antingen undvika att genomföra arbeten kopplade till vegetationsröjning och markberedning under perioden 20 mars – 30 juni i de nordligaste delarna av planområdet. Norconsults föreslår att skyddsområdet skall definieras som norr om en tänkt linje i östvästlig riktning belägen vid den lokala höjden i planområdets norra delar, se Figur 11. Den utritade gränslinjen är ett förslag om lämpligt läge för gränsdragningen, linjen kan komma att detaljusteras efter de praktiska förutsättningarna i projektet.

Ett alternativt tillvägagångssätt är att identifiera talltitans boplats den säsong som arbetet skall genomföras och utifrån det eventuellt konstaterade boets läge i reviret avgränsa ett lämpligt skyddsavstånd där störande buller från arbetsåtgärder inte överstiger ett fastslaget gränsvärde. Norconsult föreslår att gränsvärdet sätts till ett medelvärde om 50 dBA/timme (Helldin, 2013).

3.4.6 Eventuellt utredningsbehov

Norconsult ser inte något behov till att ytterligare utreda förekomsten av arten talltita eller ekologiskt funktionella habitat för arten i anslutning till planområdet Hults höjd.

Figur 11: Situationsplan över Hults höjd. Förslag till gräns för skyddsåtgärd för talltita visas med röd linje i öst-västlig riktning.

4 Referenser

Artdatabanken SLU. (den 15 03 2023). *Artfaktablad om Mindre Hackspett*. Hämtat från <https://artfakta.se/naturvard/taxon/dryobates-minor-100048>.

Artdatabanken, SLU. (den 27 09 2023). *Artfaktablad om entita*. Hämtat från <https://artfakta.se/artinformation/taxa/poecile-palustris-103020/detaljer>

Artdatabanken, SLU. (den 27 09 2023). *Artfaktablad om tallita*. Hämtat från <https://artfakta.se/artinformation/taxa/poecile-montanus-103021/detaljer>

Arveström, M. (2023). *Hults Höjd - Inventering av häckande fåglar*. Väg & Miljö AB.

Heldin, J.-O. (2013). *Trafikbuller i värdefulla naturmiljöer II - Slutrapport*. SLU, Centrum för Biologisk Mångfald (CBM).

Mark och Miljööverdomstolen. (2018). *Mål nr 10104-17, dom 208-12-20*.

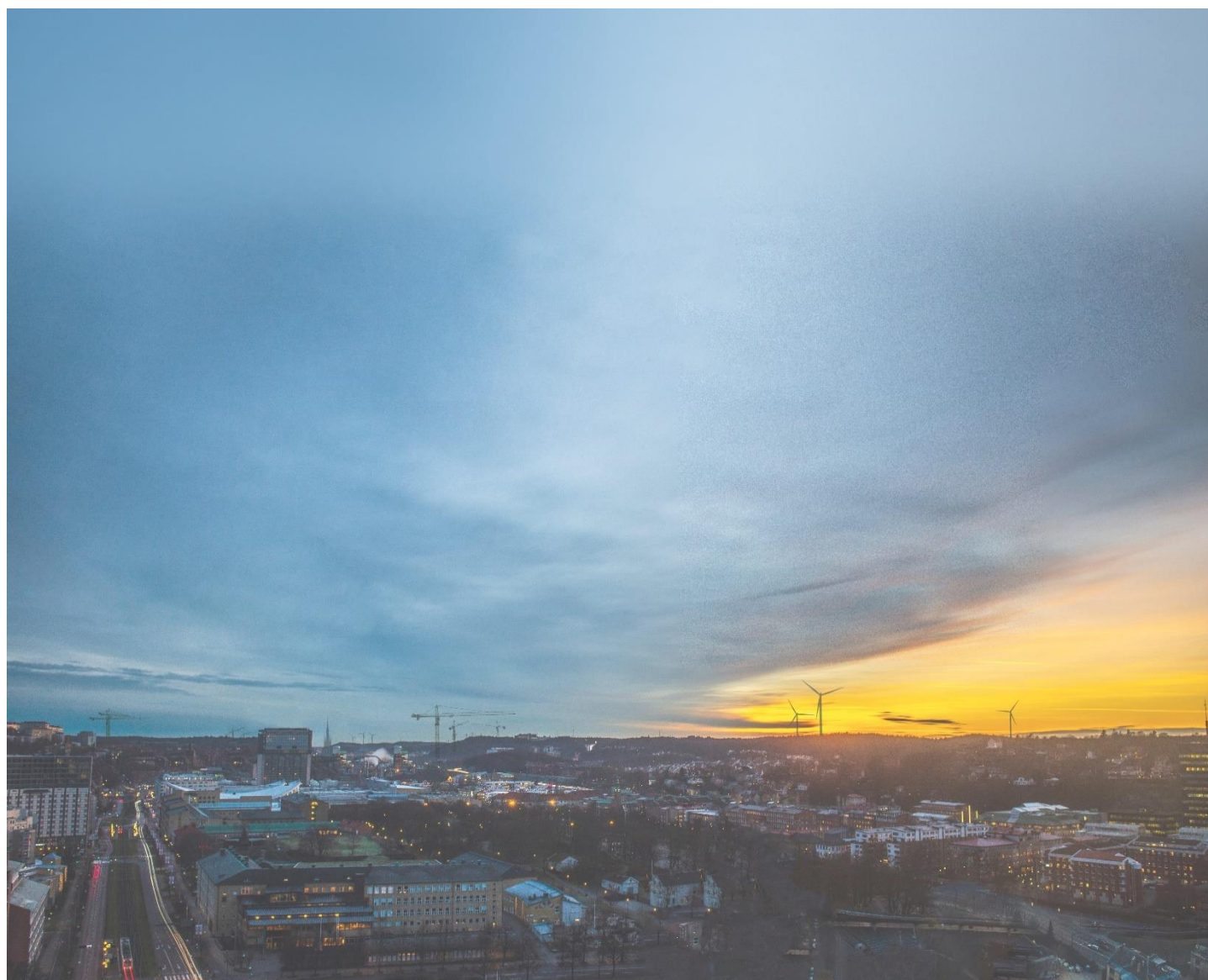
Ottosson, U. O. (2012). *Fåglarna I Sverige - antal och förekomst*. Sveriges Ornitologiska Förening - Birdlife Sverige.

Nielsen-Oscarsson Fastigheter AB

Hults höjd i Trollhättan

Skrivbordsstudie fågelfauna

Uppdragsnr: 108 54 66 Version: 1 Datum: 2023-09-28

Uppdragsgivare: Nielsen-Oscarsson Fastigheter AB
Uppdragsgivarens kontaktperson: Anders Oscarsson
Konsult: Norconsult AB, Borgmästaregränd 3, 553 21 Jönköping
Uppdragsledare: Adam Västerås
Teknikansvarig: Fredrik Litsgård
Granskning: Björn Tengelin

1	2023-09-28	Slutversion för extern granskning	Fredrik Litsgård	Björn Tengelin	
Version	Datum	Beskrivning	Upprättat	Granskat	Godkänt

Detta dokument är framtaget av Norconsult AB som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

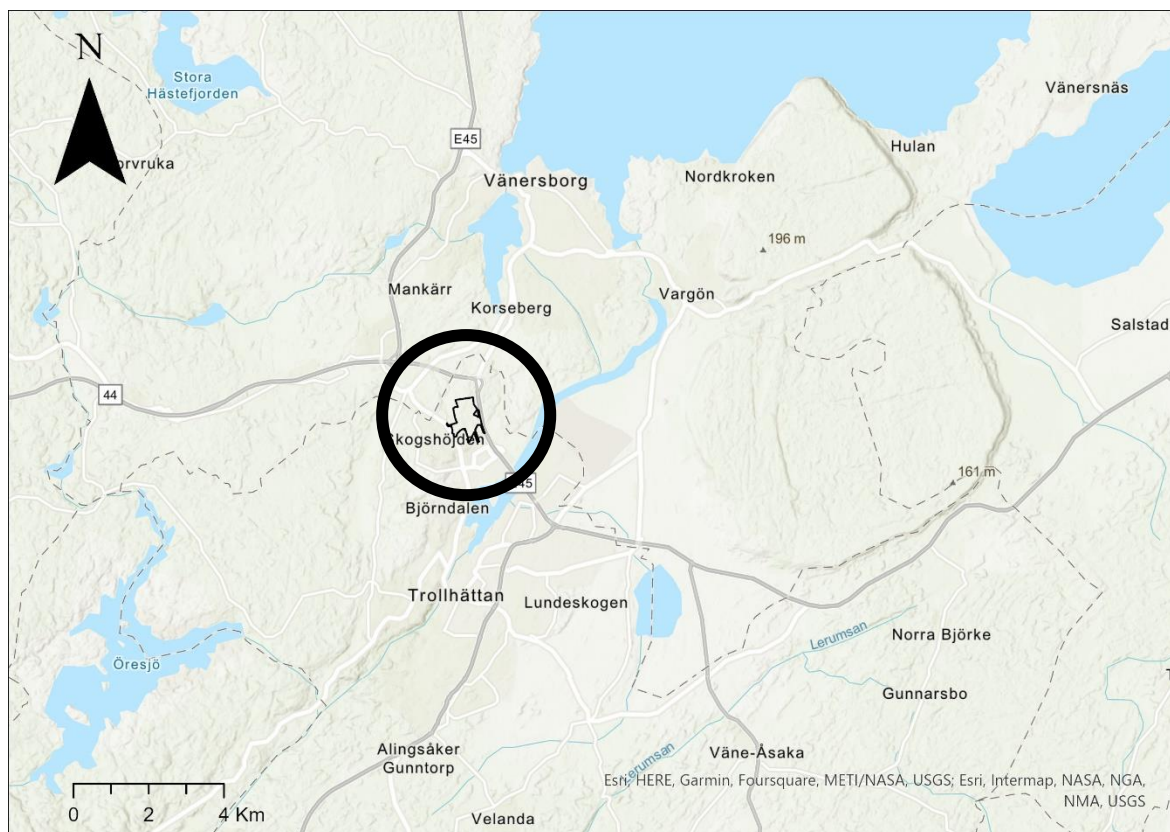
► Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Uppdrag och syfte	4
1.2	Bakgrund	5
1.1.1	<i>Områdesbeskrivning</i>	5
2.1.1	<i>Lagstiftning om fågelfauna</i>	5
2	Metodbeskrivning	7
2.1	Definitioner	7
2.2	Avgränsning	8
3	Resultat Fågel	9
3.1	Genomgång av arter	9
3.1.1	<i>Rovfåglar</i>	9
4.1.1	<i>Vadare och sumphöns</i>	10
5.1.1	<i>Tättingar</i>	10
6.1.1	<i>Svalor/Seglare</i>	10
7.1.1	<i>Hackspettar</i>	10
8.1.1	<i>Gökar</i>	11
9.1.1	<i>Änder/Skrakar</i>	11
10.1.1	<i>Ugglor</i>	11
11.1.1	<i>Nattskärror</i>	11
12.1.1	<i>Kråkfåglar</i>	11
13.1.1	<i>Duvor</i>	11
14.1.1	<i>Hönsfåglar</i>	11
15.1.1	<i>Hägrar och tranor</i>	12
16.1.1	<i>Kungsfiskare</i>	12
17.1.1	<i>Storkar</i>	12
18.1.1	<i>Alkor</i>	12
3.2	Fågelskådare med lokalkännedom	12
4	Diskussion och slutsats	13
4.1	Slutsats	13
	Referenser	14

1 Inledning

1.1 Uppdrag och syfte

Norconsult AB har fått i uppdrag av att utreda fågelfaunan vid ett planerat bostadsområde, Hults höjd, vid Trollhättan. Uppdragsgivaren är Nielsen – Oscarsson Fastigheter AB. Föreliggande rapport omfattar en skrivbordsstudie av kända fågelvärden i planområdet samt den närliggande omgivningen, se karta i Figur 1.1. Utöver denna utredning har även en fältinventering av allmän häckfågelfauna genomförts under våren och försommaren 2023. Det planerade bostadsområdet är utpekad i kommunens översiktsplan. Resultatet av skrivbordsstudien kan tillsammans med övriga utredningar av ornitologiska värden användas som underlag i ansökan om tillstånd enligt Miljöbalken.

Figur 1.1. Utsnitt ur topografiska kartan över Trollhättan och Vänersborg. Svart cirkel markerar det aktuella planområdet, Hults höjd.

Skrivbordsstudien är upprättad av Fredrik Litsgård, Norconsult AB.

1.2 Bakgrund

1.1.1 Områdesbeskrivning

Planområdet som omfattas av utredningen är beläget i ett skogsområde i nordvästra delen av Trollhättan, se Figur 1.2. Planområdet utgörs av produktionsinriktad barrskog, varav förhållandevis stora delar är ung planterad skog. Planområdet gränsar i öster mot väg 44 och i söder till en gårdsmiljö, ett bostadsområde och på lite längre avstånd även en åkermark. Mot norr breder barrskogen ut sig omkring 500 meter fram till väg 44 och i väster återfinns bland annat Hultsjön och ytterligare bostadsområden.

Figur 1.2. Flygbild över det aktuella planområdet och omgivande närområde vid Hults höjd.

2.1.1 Lagstiftning om fågelfauna

Den svenska lagstiftningen om artskydd återfinns i Artskyddsförordningen. Sedan artskyddsförordningen uppdaterades 1 oktober 2022 återfinns lagstiftning som rör fåglar i §4. Alla Sveriges vilt förekommande fågelarter är fridlysta, fridlysningen gäller även deras ägg och bon. I fråga om jakt ska istället bestämmelserna i jaktlagstiftningen tillämpas.

Sedan 1 oktober 2022 har §4 i Artskyddsförordningen följande formulering

Det är förbjudet att

- 1 *Avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar,*
- 2 *Avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon,*

- 3 *Samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och*
- 4 *Avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om inte störningen saknar betydelse för att*
 - a. *Bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller*
 - b. *Återupprätta populationen till den nivån.*

Förbudet gäller inte jakt efter fåglar. I fråga om sådan jakt finns bestämmelser med motsvarande innebörd i jaktlagen (1987:259 och jaktförordningen (1987:905). Förordning (2022:928).

Fridlysningens övergripande syfte är att samtliga i Sverige förekommande fågelarter skall ha gynnsam bevarandestatus och verksamheter eller åtgärder som riskerar att försämra en arts bevarandestatus kan därmed aktivera förbud enligt artskyddsförordningen. Den svenska rödlistan är ett levande dokument som uppdateras vart fjärde år och innehåller arter som inte uppfyller kriteriet om gynnsam bevarandestatus på nationell nivå. Rödlistan delar in de listade arterna i olika hotkategorier som förenklat uttryckt beskriver hur stor risken är att en art skall dö ut ur den svenska floran eller faunan. I denna rapport presenteras vilka av de noterade arterna som är rödlistade då detta ger en indikation om att artens nationella population inte har gynnsam bevarandestatus. En arts bevarandestatus på lokal eller regional nivå kan dock skilja sig från den nationella bedömningen och påverkansbedömningen skall typiskt sett göras på lokal och regional population.

Den svenska rödlistan grupperar arterna i enlighet med internationella kriterier i ett system med sex kategorier för olika grad av risk för utdöende: Nationellt utdöd (RE), Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU), Nära hotad (NT), Livskraftig (LC) och kunskapsbrist (DD). De fyra kategorierna RE, CR, EN och VU kallas gemensamt för "hotade" och här återfinns arter som inte uppnår gynnsam bevarandestatus och de olika kategorierna motsvarar risken för utdöende ur den svenska floran eller faunan. I kategorin NT återfinns arter som inte helt uppfyller kriterierna för att kategoriseras i någon av hot-kategorierna men som samtidigt inte bedöms ha en långsiktig gynnsam bevarandestatus.

Byggnationsprojekt riskerar att påverka fågelfauna negativt genom huvudsakligen två aspekter. Dels genom risken för habitatförlust eller habitatförsämring och dels genom risken för störningseffekter från bostadsområdet. Dessutom uppstår en tillfällig störningspåverkan under byggperioden.

En av de mest betydande orsakerna till att djurarter i Sverige inte uppnår gynnsam bevarandestatus är minskande areal lämpligt habitat. Habitatförlust är både knutet till minskande areal av lågintensivt brukad jordbruksmark men också minskande areal funktionellt skogshabitat. Kopplat till det akutella byggprojektet är risken för negativ påverkan framför allt knutet till omvandling av skogshabitat till bostadsområde. Det bör dock påpekas att denna typ av exploatering lika väl etablerar nya habitat som kan nyttjas av andra fågelarter än de ursprungliga. Risken för negativ påverkan från störningseffekter är framför allt knutet till häckningsplatser och särskilt för ett fåtal arter som är särskilt störningskänsliga. Projektet behöver presentera en bedömning av någon av om någon av de fågelarter som förekommer i området riskerar negativ påverkan på den lokala populationen. Alltså om projektet motverkar möjligheten att upprätthålla populationen på en tillfredställande nivå enligt formuleringen i §4 Artskyddsförordningen.

2 Metodbeskrivning

Skrivbordsstudien inkluderar dels underlag om tidigare kända fågelförekomster i närområdet från ArtDatabanken, dels information som erhålls genom kontakt med fågelskådare med lokalkännedom. Uttaget från ArtDatabanken utgörs av inrapporterade observationer av fåglar från planområdet samt inom en buffert om 2 km runt planområdet. Uttaget omfattade samtliga inrapporterade observationer, inklusive skyddsklassade observationer. Dataunderlaget från ArtDatabanken är daterat 12 maj 2023.

Följande personer har kontaktats för att söka ytterligare information om områdets värde för lokal fågelfauna.

Tabell 1: Fågelskådare med lokalkännedom som intervjuats om områdets fågelvärden.

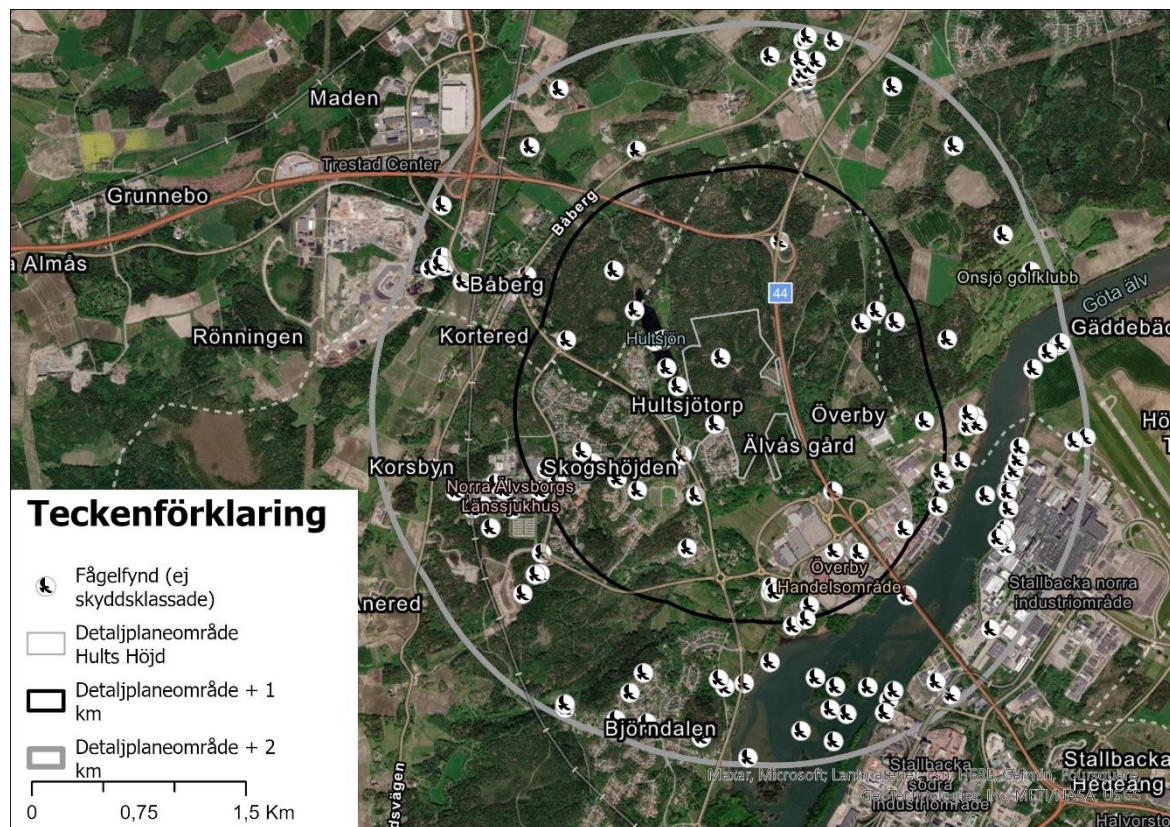
Namn	Kommentar
Tobias Holmin	Fågelskådare som tidigare bott i närheten av Hultsjön och rapporterat många observationer i närområdet. Kontaktad 29 juni
Michael Egerzon	Fågelskådare som rapporterat många observationer i närområdet. Kontaktad 29 juni.
Börje Broström	Fågelskådare i Trollhättan och tidigare styrelseledamot i VgOF. Kontaktad 30 juni, inget svar.
Ulf Lindell	Fågelskådare i Trollhättan och tidigare styrelseledamot i VgOF. Kontaktad 30 juni.

Inrapporterade förekomster av fåglar har granskats och för arter i dataunderlaget som kan förväntas förekomma i habitat inom eller i nära anslutning till detaljplaneområdet har en närmare granskning av förekomsten gjorts. I uppenbara fall kommenteras även eventuell risk för negativ påverkan från projektet.

2.1 Definitioner

I dokumentet används olika begrepp som förklaras närmare i detta stycke.

- Analysområde – Planområdet samt en omgivande buffert om 2 km där data insamlats från Artdata-banken
- Närområdet – Planområdet inklusive angränsande terräng inom ca 200 meter
- Skyddsklassade uppgifter – Fynduppgifter som omfattas av sekretess då en publik spridning av dessa uppgifter bedöms kunna innebära ett försvårande av möjligheten att skydda och upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för den aktuella arten. Fynduppgifter skyddas t ex för att motverka artskyddsbrott såsom insamling av ägg, ungar eller annan förföljelse.
- Ekologiskt funktionellt habitat – Ett habitat som är kritiskt för ett eller flera enskilda fågelrevir

Figur 2.1. Kartan visar ej skyddsklassade uppgifter om fåglar som ingått som underlag i skrivbordsstudien. De två punkterna som är belägna inom planområdet härrör från projektets egen fågelinventering (Arveström 2023).

2.2 Avgränsning

Det dataunderlag som inhämtades från Artdatabanken omfattade en buffert om 2 km runt det aktuella planområdet. Inom detta område förekommer en mängd olika typer av habitat, och därmed också fågelförekomster, som inte förekommer inom eller vid planområdet. Exempelvis utgör våtmarker och strandzonen mot Göta älv, respektive större sammanhängande jordbruksmarker, exempel på habitat som inte förekommer inom planområdet. Inom och i direkt anslutning till planområdet förekommer framför allt barrblandskog med begränsat lövinslag, små enskilda åkrar, bostadsområde samt en sjö.

Inrapporterade fågelfynd bedöms med avseende på relevans för den aktuella exploateringen. Arter som inte kan knytas till habitat i närområdet avfärdas från fortsatt bedömning. Ökande avstånd från planområdet innebär minskande relevans för utredningen, men aspekter som om arten är rödlistad, svårinventerad/svårfunnen eller om dess ekologi omfattar att arten nyttjar stora områden avgör om arten kan avfärdas eller om den tas med i bedömningen. Artfynd som gäller rariteter, alltså arter som uppenbart är tillfälligt observerade vid enskilda tillfällen avfärdas också från fortsatt bedömning.

3 Resultat Fågel

Skrivbordsutredningen visar att totalt ca 15 600 rapporter om fågelförekomster förekommer inom analysområdet. Dessa rapporter omfattar totalt 202 i Sverige vilt förekommande fågelarter. Av dessa arter är 66 arter rödlistade i Sverige. Analysområdet sträcker sig 2 km från planområdet och omfattar ett antal välbesökta fågellokaler där mängden fåglar är stort och fågelskådare ofta rapporterar in sina observationer. En av de mer välbesökta lokalerna är Överby dämme samt Trollhättans vattenrenningsverk, båda belägna omkring 1 km från planområdet i anslutning till Göta älv.

3.1 Genomgång av arter

Planområdet där bostadsområdet Hults Höjd planeras är beläget i ett kuperat område som huvudsakligen utgörs av barrskog som har brukats enligt konventionella metoder. Artsammansättningen i det analyserade underlaget är tydligt påverkat av den variation av habitat som förekommer i analysområdet och arter som förväntas vara knutna till planområdet förekommer i mera begränsad omfattning.

Fågelarterna som förekommer i underlaget från ArtDatabanken kan sorteras in i ett antal artgrupper enligt tabellen nedan. Arter som är knutna till våtmarker kan i princip helt avfärdas från området, och det gäller därmed grupperna vadare, dopping/lom, svan/gås, skarv, mås/trut/tärna, kungsfiskare samt alka. Gruppen änder/skrakar kan till stora delar avfärdas men några enstaka arter kan förekomma i de närbelägna Hultsjön och dessa presenteras närmare under respektive rubrik nedan.

Tabell 2: Sammanställning över de artgrupper som är representerade i det analyserade underlaget och hur många arter från underlaget som ingår i respektive artgrupp.

Artgrupp	Antal arter	Artgrupp	Antal arter
Rovfåglar	18	Nattskärror	1
Vadare och sumphöns	18	Måsar/trutar/tärnor	11
Tättingar	81	Kråkfåglar	7
Svalor/Seglare	4	Duvor	5
Hackspettar	5	Hönsfåglar	4
Doppingar och lommar	5	Hägrar/tranor	5
Gökar	1	Kungsfiskare	1
Svanar/gäss	10	Storkar	1
Änder/skrakar	18	Alkor	1
Skarvar	1		
Ugglor	5		

3.1.1 Rovfåglar

De arter som förekommer i underlaget är ormvråk, bivråk, röd glada, brun glada (EN), fjällvråk (NT), blå kärrhök (NT) tornfalk, duvhök (NT), lärkfalk, sparvhök, fiskgjuse, havsörn (NT), brun kärrhök, stenfalk (NT), pilgrimsfalk (NT), kungsfalk (NT), aftonfalk och stäpphök. Samtliga arter utom aftonfalk och stenfalk har rapporterats inom 1 km från planområdet och båda dessa arter är sparsamma besökare/rariteter i denna del av landet. Ett antal arter häckar inte i denna del av landet och nyttjar inte skogsmiljöer under rastning eller övervintring och kan därmed avfärdas, dessa arter är fjällvråk, blå kärrhök, och stäpphök. Dessa fem arter kan alltså

avskrivnas utan närmare bedömning av underlaget. Flera av arterna har endast rapporterats vid enstaka tillfällen och för andra arter indikerar underlaget att arterna inte nyttjar planområdet eller dess närområde i nämnbar omfattning. Dessa arter är bivrak, röd glada, duvhök, lärkfalk, fiskgjuse, havsörn, brun glada, brun kärrhök, pilgrimsfalk, kungsörn.

Det föreligger alltså ingen indikation i det analyserade underlaget på att någon av de förekommande arterna nyttjar det aktuella planområdet eller dess närområde förutom för arten ormvrak. En expertbedömning givet de ingående arternas ekologi och utbredning av häckningsområden ger att det kan förväntas att ett antal rovfågelsarter kan häcka i området trots att det inte förkommer någon rapport om förekomsten. De arter som bedöms potentiellt kunna nyttja planområdet med omgivningar för födosök eller häckning är ormvrak, tornfalk, lärkfalk och sparvhök, alltså arter som är relativt vanligt förekommande i landskapet och där exploateringen av planområdet inte förväntas innebära någon påverkan på den lokala populationen.

4.1.1 Vadare och sumphöns

De arter som förekommer i underlaget är storspov (EN), mindre strandpipare, kornknarr (NT), enkelbeckasin, strandskata (NT), större strandpipare, drillsnäppa (NT), ljungpipare, tofsvipa (VU), morkulla, rörhöna, småspov, skogssnäppa, mosnäppa, vattenrall, rödbena, gluttsnäppa och kärrsnäppa.

Av dessa arter är det endast enkelbeckasin, morkulla och skogssnäppa som kan knytas till planområdet som potentiellt häckande fågelarter och om man inkluderar habitatet vid den närbelägna Hultsjön är även arter som drillsnäppa, rörhöna och vattenrall relevanta att belysa. Vattenrall har dock endast rapporterats från en plats längs Göta älvs strand, drillsnäppa har aldrig rapporterats från Hultsjön och rörhöna har rapporterats en gång från Hultsjön.

5.1.1 Tättingar

Artgruppen är den i särklass mest talrika artgruppen i landet med 81 arter representerade i underlaget, varav 24 arter är rödlistade i Sverige. Det stora antalet innebär att endast ett urval av arter som bedöms mera känsliga för negativ påverkan och/eller som noterats inom eller i mycket nära anslutning till planområdet presenteras. Rödlistade arter som kan förväntas förekomma inom eller i nära anslutning till planområdet är svartvit flugsnappare (NT), grönsångare (NT), ärtsångare (NT), entita (NT), björktrast (NT), rödvingetrast (NT), talltita (NT), stare (VU), grönfink (EN) och buskskvätta (NT). Övriga arter i underlaget som bedöms relevanta att nämna ur ett påverkansperspektiv är stjärtmes, törnskata och kungsfågel.

Av dessa arter kan svartvit flugsnappare, grönsångare, entita, talltita, stjärtmes, kungsfågel och rödvingetrast sägas vara knutna till den mera sammanhängande skogen och björktrast, stare, grönfink, törnskata och buskskvätta i större utsträckning är knutna till ett något mera öppen miljö som förekommer i kantzonen till planområdet samt på hyggen och föryngringsytor.

6.1.1 Svalor/Seglare

Samtliga tre arter svalor och tornseglare, alltså de arter som häckar i Sverige har noterats inom analysområdet. Det föreligger inte någon indikation om häckning inom eller i direkt anslutning till planområdet.

7.1.1 Hackspettar

De arter som förekommer i analyserat underlag är mindre hackspett (NT), spillkråka (NT), större hackspett, göktyta och gröngöling. Samtliga arter är rapporterade i relativ närhet till planområdet. Samtliga nämnda hackspettsarter utom möjligen göktyta kan teoretiskt häcka i skogsmiljön inom planområdet, men området är tydligt påverkat av skogsbruk och saknar delvis livsmiljöer med äldre träd som är generellt viktiga för hackspettarna.

Arten göktyta är istället knuten till mera hagmarkslika miljöer och hackar inte ut egna hål utan nyttjar befintliga hål.

8.1.1 Gökar

Gök är sparsamt rapporterad i underlaget och endast en gång inom 1 km från planområdet. Arten bedöms därmed inte vara uppenbart knuten till planområdet även om den sannolikt tillfälligt rör sig i området.

9.1.1 Änder/Skrakar

Artgrupperna Änder och Skrakar bedöms inte vara påtagligt relevant för planområdet, med undantag för arterna knipa och storskrake. Dessa arter häckar i trädhål och par som nyttjar Hultsjön kan teoretiskt häcka inom planområdet. Det analyserade underlaget innehåller dock ingen indikation på att häckning av någon av de två arterna förekommer vid Hultsjön, varför arterna inte bedöms som troliga häckfåglar inom eller i anslutning till planområdet.

10.1.1 Ugglor

Det analyserade underlaget innehåller fem ugglearter, nämligen sparvuggla, berguv (VU), hornuggla (NT), hökuggla och kattuggla. Endast kattugglan är frekvent rapporterad inom 1 km från planområdet tillsammans med en enstaka observation av en berguv.

11.1.1 Nattskärror

Nattskärra är rapporterad nio gånger inom analysområdet, varav tre gånger inom 1 km från planområdet. De tre observationerna gäller samma tillfälle då nattskärra noterades spela från det närbelägna bostadsområdet Skogshöjden under juni månad 2021. Det är möjligt att arten förekommer in planområdet, men området förefaller inte utgöra ett långsiktigt stabilt funktionellt habitat av värde för arten.

12.1.1 Kråkfåglar

Arter som rapporterats inom analysområdet är korp, kaja, kråka (NT), skata, nötskrika, råka och nötkråka. Samtliga har rapporterats inom 1 km från planområdet. De arter som kan förväntas häcka i planområdet är i första hand korp, kråka, nötskrika och möjligen nötkråka.

13.1.1 Duvor

Samtliga i Sverige häckande arter av duva, alltså turkduva, ringduva, tamduva och skogsduva har rapporterats från analysområdet. Dessutom har den ovanliga arten turturduva rapporterats. Endast ringduva, tamduva och turkduva har rapporterats inom 1 km från planområdet. Häckning i planområdet förväntas för ringduva och mindre sannolikt även för skogsduva. Om skogsduva häckat i området hade sannolikt antalet rapporter från närområdet varit högre.

14.1.1 Hönsfåglar

Inom analysområdet förekommer rapporter om fasan, raphöna (NT), tjäder och järpe (NT). Endast fasan och raphöna är rapporterade inom 1 km från planområdet, tjäder och järpe förväntas inte förekomma i skogen i anslutning till planområdet. Fasan är rapporterad frekvent i jordbruksmark i omgivningarna till planområdet och raphöna är rapporterad en gång.

15.1.1 Hägrar och tranor

Det förekommer rapporter om flera arter häger och en art trana inom analysområdet. Rapporterade arter är gråhäger, rördrom (NT, Dir), ägretthäger och silkeshäger samt trana (Dir). Rördrom, ägretthäger och silkeshäger är inte rapporterade inom 1 km från planområdet. Häger är rapporterad med 43 fynd och trana med sju fynd inom 1 km från planområdet. Inget fynd för gruppen har rapporterats inom planområdet. Enstaka rapporter av gråhäger och trana förekommer vid Hultsjön och bostadsområdet Skogshöjden väster om Hultsjön, med ingen observation har gjorts som indikerar häckning.

16.1.1 Kungsfiskare

Arten kungsfiskare (VU) har rapporterats 19 gånger inom analysområdet och 2 gånger inom 1 km från planområdet, vid lokalen Överbj. Planområdet och dess närmaste omgivning saknar förutsättningar för att nyttjas av kungsfiskare.

17.1.1 Storkar

Vit stork har rapporterats inom analysområdet, tolv rapporter gällande en tillfälligt rastande individ från hösten 2015.

18.1.1 Alkor

Ett fynd av tordmule har rapporterats, en förbiflygande individ vid Stallbackabron över Göta älv från hösten 2009.

3.2 Fågelskådare med lokalkännedom

Vid kontakt med de fågelskådare som anges i Tabell 1 framkommer en samstämmig bild av att planområdet utgör ett område som inte besöks i nämnvärd omfattning av lokala fågelskådare. Området anses inte särskilt lockande att besöka ur ornitologiskt perspektiv utan antas vara förhållandevis artfattigt utan "roliga" arter. Området är lätt kuperat och utgörs av relativt homogen barrskog med olikåldriga bestånd. Vidare är skogen som ingår i planområdet inte särskilt tillgänglig att besöka för privatpersoner. Något högre värden för fågellivet beskrivs av personerna förekommer i anslutning till Hultsjön där flera olika typer av biotoper möts och skapar en variation av habitat vilket även återspeglar sig i en mera varierad artsammansättning.

4 Diskussion och slutsats

Den genomförda skrivbordsstudien konstaterar att det i området förekommer ornitologiska värden. Endast två fynd härrör från lokaler inom planområdet och dessa ger inte någon nämnbar indikation om planområdets fågelfauna. Då fåglar är en rörlig artgrupp som i många fall kan ha stora revir är det relevantt att även granska omgivningen till planområdet för att bilda sig en uppfattning om områdets fågelfauna. Inom 1 km från planområdet återfinns ca 8 000 rapporter som omfattar totalt 150 arter vilket förväntas kunna ge en relativt god bild av områdets fågelfauna. Genom att blicka utanför planområdet kommer analysen att omfatta rapporter av fåglar som är knutna till habitat som inte förekommer inom eller i direkt anslutning till planområdet och därmed inkludera arter som inte är relevanta att utreda närmare för det aktuella projektet, vilket är fallet i Hults höjd. Inom 1 km återfinns rapporter knutna till Göta älv och enstaka mera välbesökta fågellokaler som utgörs av vattendominerade miljöer.

Skrivbordsstudien tecknar en bild av planområdet och det närmast omgivande området som att det hyser en förväntad sammansättning av fågelarter framför allt knuten till skogsmiljöer, enstaka arter knutna till sjöar (Hultsjön) samt arter knutna till trädgårdsmiljöer. Ett flertal naturvårdsintressanta arter, bland annat rödlistade, som nyttjar skogsmiljöer har rapporterats i närområdet och kan därmed förväntas förekomma även i anslutning till planområdet. Ett antal arter som kan vara känsliga för habitatförlust och/eller fragmentering har noterats i skogsområdet, framför allt entita, talltita, mindre hackspett, gröngöling, göktyta och spillkråka, kattuggla och grönfink och vissa av dessa kan potentiellt påverkas av den planerade exploateringen.

Byggnationen av Hults höjd innebär att skogsmiljöer av varierande kvalitet, både yngre produktionsskog och skogsbestånd med längre kontinuitet tas i anspråk. Effekten för områdets fågelfauna blir att habitat som potentiellt nyttjas av fåglar tas bort, men samtidigt tillskapas nya habitat som kan nyttjas av andra arter. Vid samtal med lokala fågelskådare påtalar dessa att förekomsten av talltita i området, som påträffades under fältinventeringen, var anmärkningsvärt då arten är mycket fåtalig i kommunen.

Inga enskilda fågelförekomster har påträffats under arbetet med skrivbordsstudien som uppenbart riskerar negativ påverkan från den planerade byggnationen. Skrivbordsstudien har inte identifierat något värde som uppenbart riskerar att aktivera förbud enligt §4 artskyddsförordningen.

4.1 Slutsats

Skrivbordsstudien indikerar att det aktuella planområdet och dess närområde inte hyser betydande värden för områdets fågelfauna. Viss påverkan på enstaka fågelindivider, inklusive ett begränsat antal rödlistade arter, kan förväntas genom att träd avverkas. Dock är skogsmiljön redan idag fragmenterad då den dels är påverkad av produktionsinriktat skogsbruk, samt att bostadsområden sedan tidigare etablerats i närområdet. Analyserat dataunderlag innehåller inte någon information som indikerar att någon fågelart skulle riskera nämnbar negativ påverkan på lokal bevarandestatus ur ekologiskt, vetenskapligt eller kulturellt perspektiv.

Referenser

ArtDatabanken 2023: Uttag av inrapporterade fynd av fåglar. 2023-05-12. SLU, Uppsala

ArtDatabanken 2023b: Artfakta. www.artfakta.se. SLU, Uppsala

ArtDatabanken 2020: Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala